

نشریه توانبخشی

بچه‌های آسمان

ماهنامه اجتماعی فرهنگی • سال سوم • شماره ۱۶
• فروردین ۱۴۰۰ • قیمت ۳۰ هزار تومان

نسیم محبت در بهار دل‌ها

بچه‌های آسمان
موسسه خیریه
نگهداری و توانبخشی
معلولین بی‌سرپرست
www.bachehayeeaseman.org

پیام مدیر عامل

فرارسیدن سال نو همیشه نوید بخش افکار، کردار و تصمیم های نو است و تولد دوباره طبیعت نشانه آغاز است و تحول. خداوند منان را سپاسگزاریم که در سایه الطاف بیکرانش، خانواده بچه های آسمان توانست با تلاش بی وقفه برای رسیدن به اهداف خود گام بردارد.

امید است به فضل الهی و باهمت حامیان و خیرین ارجمند، در سال جدید که خداوند فرصت تجربه آن را بر ما ارزانی داشته است، در راستای چشم انداز خود خدمات مفید تری ارائه دهیم و دل خوش آنیم که خداوند سبحان و دستان پر مهر نیکوکاران عزیز ما را در این راه همراهی می کند.

اینجانب به نوبه ی خود نوروز باستانی و ایام باشکوه بهار را صمیمانه تبریک و تهنیت عرض نموده و از زحمات بی شائبه کلیه پرسنل در این روزهای بحرانی ناشی از شیوع ویروس کرونا و همراهی یکایک افرادی که با ما هم قدم بودند تشکر و قدر دانی می کنم.

از خداوند متعال سالی پر برکت و سرشار از بهروزی و فردایی روشن مسئلت می نمایم.

وجود نازنین تان سلامت و روزهای پیش رویتان خرم باد.

به پیراهنش نگاه می کرد و باز صدای خنده های بچه ها. سال ۱۴۰۰ هم شروع شد و دوباره یکسال از زندگی این بچه ها به کمک نیکوکاران ورق خورد. خدا را شکر.

تصویر مادر یارا دیدنی بود. انگار امسال تر جیح داده بودند که لحظه ی تحویل سال را در کنار این فرشته ها باشند. ساعت کم کم به زمان تحویل سال نزدیک می شد. یکی از مادر یارا قرآن رو برداشت و آروم بوسید. در دلش خدای داند چه آرزویی داشت اما همچنان ساغر

های آسمان هم با یه پیراهن قرمز کنار سفره ایستاده بود. انگار از رنگ پیراهنش خیلی راضی بود، دائم بهش نگاه می کرد و به بقیه نشون می داد. شنیده هم با موزیکی که توی سالن پخش می شد خوشحالی می کرد. کنار این هیاهو وانتظار سال نو

عید امسال در آسایشگاه های بچه های آسمان حال و هوای دیگه ای داشت. خبری از مردم نبود که کنار شون باشند تا سال جدید رو به بهترین حال شروع کنند. اما بچه های آسمان کنار سفره هفت سین برای سلامتی مردم دعا کردند.

کنار سفره هفت سین امسال هر کسی دعایی کرد اما گلی دختر مهر بون بچه های آسمان می گفت دلش برای مردم تنگ شده و دلش می خواد این بیماری تموم بشه و آرزوی سلامتی کرد

خنده های نوشین و بهزاد و دیگر بچه ها در آسایشگاه پیچیده بود. منصور باز دلش می خواست همه رو بغل کنه و با اون لبخند قشنگش، دست هاش به نشانه بغل کردن باز بود. روی سفره هفت سین یک عالمه شیرینی و میوه بود و یک دنیا عشق که کنار یه کتاب قرآن و یک کاسه آب تزئین شده بود. ساغر دختر خندان و آروم بچه

سال سوم
شماره شانزدهم
فروردین ۱۴۰۰

نشریه توانبخشی بچه های آسمان
رویکرد نشریه: اجتماعی - فرهنگی - توانبخشی

صاحب امتیاز:
موسسه خیریه بچه های آسمان کامران

مدیر مسئول:
احمد رضا نقابی

سر دبیر:
احمد رضا نقابی

گرافیک و صفحه آرایی:
آتلیه طراحی بچه های آسمان

چاپ و نشر:
چاپخانه اسوه هنر

نشانی: قیصریه، بلوار اندرزگو، نیش اشکستانپور شمالی، پلاک ۴۳، طبقه ۳.

واحد ۵ تلفن: ۰۲۱-۲۶۶۵۸۱۰۱
آدرس سایت:

www.bachehayaseman.org

اینستاگرام:
bachehayaseman_kamran

ایمیل:
info@bachehayaseman.org

کودکان استرس‌هایی را تجربه می‌کنند که بر عملکردهای اجتماعی‌شان تاثیر می‌گذارد خواب آنها را کاهش می‌دهد و تمرکزشان را پایین می‌آورد تا جایی که باعث هدر رفتن استعداد های آنها و دست کشیدن از آرزوهایشان در بزرگ سالی می‌گردد.

توصیه‌هایی برای کاهش اضطراب کودک

(نعمت الهی - کارشناس روانشناسی)

در این مقاله ذکر چند توصیه کلی برای والدین به جهت کمک به کاهش استرس کودک می‌پردازیم - به او نگویید که نباید بی‌نقص باشد

بسیاری از ما فکر می‌کنیم که فرزندانمان در زمینه‌های ورزشی مدرسه و

عملکردهای مختلف همواره موفق باشند. اما گاهی اوقات فراموش می‌کنیم بچه‌ها باید کودکی کنند. عملکرد فرد در مدرسه را نمرات تعیین می‌کنند نه لذت بردن از یادگیری. مهم است که فرزندانمان را به تلاش بیشتر تشویق کنید اما به همان اندازه مهم است که اشتباهات و نواقص وی را بپذیرید و درک کنید. کودک تان باید بداند

هر انسانی در بعضی حوزه‌ها ضعیف است. استرس در کودکانی که احساس می‌کنند باید در همه حوزه‌ها بهترین باشند خسته‌کننده و ناامید کننده است.

- **کودکان را مثبت نگر بار بیاورید** - یکی دیگر از عوامل استرس کودکان، دید منفی آنها نسبت به زندگی است. اگر شما مثبت نگر باشید فرزند شما نیز

چنین خواهد شد. به او نگویید که باید در انتظار اتفاقات مثبت زندگی باشد تا با خیال آسوده تری به رشد استعداد هایش بپردازد. بقول معروف جلوی کودک‌کان به صورت همیشگی فال بد نزنید که تو نمی‌توانی و نمی‌شود.

- **خودتان استرسی نباشید**

کودکان به والدین خود نگاه می‌کنند تا بدانند چه واکنشی در هر موقعیتی باید داشته باشند. همه ما تا به حال با این صحنه مواجه شده ایم که کودکی در حال دویدن زمین می‌خورد اولین حرکت او این است که به والدین خود نگاه کند و اگر آنها را نگران ببیند گریه می‌کند. به این دلیل که کودک ناخودآگاه برای نحوه برخورد در هر موقعیتی از والدین راهنمایی می‌گیرد. کودکان در تمام سنین پیرو احساسات والدین خود هستند اگر شما مضطرب هستید فرزند شما مضطرب می‌شود. بنابراین وقتی می‌خواهید اضطراب کودک خود را کاهش دهید باید اضطراب خود را مدیریت کنید.

- **با ترس هایش مواجه اش کنید**

وقتی می‌ترسیم از مواجهه با عوامل ترس خود اجتناب می‌کنیم. در صورتیکه اجتناب در این شرایط استرس انسان را افزایش می‌دهد. در عوض اگر یک کودک در مواجهه با ترس خود قرار گیرد یاد خواهد گرفت در طول زمان به طور طبیعی استرس خود را کاهش دهد. بدن نمی‌تواند برای مدت زمان بسیار طولانی مضطرب بماند. بنابراین سیستمی برای کاهش استرس در این شرایط وجود دارد که بدن را آرام می‌کند.

- **از نقاط قوتش بگویید**

کودکان تحت شرایط تنش‌زا ممکن است در افکار منفی و انتقاد از خود گم شوند و یعنی به نیمه خالی لیوان و نگرانی درباره وقایع آینده تمرکز کنند.

هر چه بیشتر بتوانید برویژگی های مثبت فرزندان و نقاط قوت وی تاکید کنید بیشتر از آن رابه فرزندان یادآوری می‌کنید که با تلاش در آینده به خواسته هایش خواهد رسید. تعریف و تمجید از کودک اگر واقع بینانه و بر اساس نقاط مثبت باشد تاثیر زیادی در افزایش اعتماد به نفس و کاهش استرس او خواهد داشت.

- **برنامه برای فعالیت آرام بخش بگذارید**

کودکان به آرامش نیاز دارند. متأسفانه گاهی اوقات حتی فعالیتهای سرگرم کننده مانند ورزش، بیش از آنکه سرگرم کننده باشد بر موفق یا موفق نشدن در آن تاکید می‌شود و والدین از فرزند خود می‌خواهند برای کسب موفقیت در آن تلاش کند. شما باید در طول هفته فعالیت‌هایی را که برای فرزند شما فقط جنبه سرگرمی دارد تدارک ببینید. این ممکن است برنامه ریزی روزانه برای کودک شما باشد که با اسباب بازی یا بدون آن بازی کند. ورزش (بدون رقابت) باشد انجام دهد یا نقاشی کند.

- **به موقع به او پاداش دهید**

یکی از راه‌های کاهش استرس کودک این است که هر زمان که او کاردرستی انجام می‌دهد وی را با ستایش در

آغوش گرفته و یا حتی هدیه دادن چیزهای کوچک مانند یک برچسب یا برخورد محبت آمیز پاداش دهید. این روش دادن رشوه نیست بلکه انگیزه ای برای فرزندتان است تا خود را در موقعیت‌های مختلف قرار دهد و بیشتر به فکر این کارهای درست باشد اگر رفتارهای توأم با پاداش داشته باشید فرزند شما فعال تر خواهد شد.

- **کودک باید به موقع بخوابد و بیدار شود**

برای خوابیدن و بیدار شدن کودک تان زمان را مشخص و حتی در تعطیلات آخر هفته روی آن پافشاری کنید. همچنین زمان ۳۰ تا ۴۵ دقیقه را به آمادگی کودک پیش از خواب اختصاص دهید تا بتواند به آرامی تنش حاصل از فعالیت‌های روزانه را برای یک خواب راحت کنار بگذارد تاثیر این اتفاق بر کاهش استرس کودک در پژوهشهای مختلف ثابت شده است

- **در باره استرس هایش از او بپرسید**

اگر فرزندانمان به شما می‌گویند که نگرانی یا ترسی دارد نگویید که تو نباید بترسی یا تو مشکلی نداری که بترسی این به فرزند شما کمک نمی‌کند.

در عوض این اختلال وجود دارد فرزند شما به این باور برسد که شما اصلاً به او اهمیت نمی‌دهید یا او را درک نمی‌کنید. به جای این جملات تجربیات فرزندانمان را به گفتن این جمله که به نظر می‌آید ترسیده باشی، چه چیزی تو را نگران کرده؟ درک و سپس بحث و گفتگو را درباره احساسات و ترس فرزندانمان ادامه دهید.

(زهرا کشاورز - روانشناسی بالینی)

مارتین سلیگمن روان‌شناس و استاد دانشگاه پنسیوانیا، اشاره می‌کند که علم روانشناسی در طول قرن بیستم عمدتاً به اختلالات روانی از جمله اضطراب، افسردگی، یأس و ناامیدی توجه کرد و از توجه به عوطف مثبت انسان غافل شد. بنظر او انسان دارای نیمه مثبت و نیمه منفی است و اکنون هنگام آن است که به جنبه‌های مثبت وجود انسان توجه شود و علاوه بر آسیب‌پذیری‌ها به توانمندی‌ها و استعداد‌های انسان نیز توجه شود. در محور این نیمه مثبت، امید به آینده قرار دارد.

یکی از نظریه‌های بر خاسته از روان‌شناسی مثبت‌گرا نظریه امید است.

تعاریف امید

- برقراری ارتباط نزدیک با ارزش‌های شخصی و اهداف؛ و از نظر هاقنون (۲۰۰۷)، توان دنبال کردن فعالیت‌های روزانه و متحرک نگه داشتن خود است.

- امید انتظاری مثبت درباره آینده

و نگرشی مثبت به رویدادهای علی و معلولی است و مانند سپری بین آثار رویدادهای استرس‌زای زندگی و سلامت جسمی، روانی و رفتاری قرار می‌گیرد.

- امید یک حالت روحی و روانی برانگیزاننده انسان به کار و فعالیت است. به‌طور طبیعی، امید موجب انگیزه بشر در کارهای اختیاری و مانع ترس از زیان است. امید انسان را به حرکت وامی‌دارد تا به هدف خویش برسد. امید

که از معرفت و شناخت حاصل می‌شود، اساس همه تلاش‌های مفید و پرتیر انسانی است.

- تجربه مهمی که منعکس‌کننده احساسات، افکار و رفتارهای مورد انتظار برای تقاضاها و یا پیامدهایی است که هنوز رخ نداده‌اند.

- امید را حالت انگیزشی مثبتی که از احساس موفقیت ناشی از رابطه مقابل بین عامل و مسیرهای دستیابی به هدف، توصیف کرده‌اند.

- ریک اسنایدر امید را فرایند تفکر کردن درباره اهدافی که همراه با انگیزش هستند و فرد را به سمت جلو حرکت می‌دهند (عامل) و راههایی (گذرگاهها) که به آن دست می‌یابند تعریف کرده‌اند. او تبیین کرد که امید ظرفیت و گنجایش ادراک شده فرد برای رشد دادن گذرگاههایی است که به اهداف مطلوب برسد و سپس گذرگاهها برای رسیدن به اهداف از انگیزش شناختی استفاده می‌کنند.

مفهوم امید کاذب با انتقاداتی از جانب محققان روبرو شد:

- امید دروغین اهداف مطلوبی هستند مبتنی بر توهم نه واقعیت
- امید دروغین مبتنی بر اهداف نامتناسب است
- امید دروغین راهبرد ضعیفی را برای دستیابی به هدف منعکس می‌کند

در نظر اسنایدر شواهد حمایت‌کننده ای برای این انتقادات وجود ندارد و امید به شکل پایدارای با سازگاری و کارکرد فزاینده در ارتباط می‌باشد.

نقش اهداف در امید

هر امیدی باید در بطن خود هدفی داشته باشد و این اهداف باید آنقدر ارزشمند باشند تا بتوان روی آنها فکر کرد و سرمایه‌گذاری نمود وقتی هدف ارزشمند باشد در تفکر هوشیار انسان جای می‌گیرد.

طبق این مفهوم سازی، امید هنگامی نیرومند است که هدفهای ارزشمندی را در برگیرد و با داشتن موانع چالش برانگیز ولی نه برطرف‌نشده، احتمال دستیابی به آنها وجود داشته باشد. جایی که ما به رسیدن به هدفها اطمینان داریم و همینطور جایی که مطمئن هستیم به هدف نخواهیم رسید، امید بی‌معنا است. بنابراین هیجانهای مثبت و منفی محصول جنبی تفکر هدفمند امید و ناامیدی هستند.

به نظر اسنایدر تفکر امیدوارانه‌ی درست، یک نقطه‌ی قوت برای انسان محسوب می‌شود، ولی امید دروغین نیز می‌تواند تعیین‌کننده بهزیستی روانشناختی انسان باشد.

موانع امید

ما معمولاً درباره ارزش واقعی امیدواری تا وقتی که از دستش ندهیم، فکر نمی‌کنیم امید موهبتی هیجانی است که آن را حق خودمان می‌دانیم. اما ارزش کامل امید وقتی به طرز دردناک آشکار می‌شود که اثرات تخریبی ناامیدی را احساس می‌کنیم. افرادی که امید کمتری دارند وقتی با موانع غیر قابل رفع روبرو می‌شوند هیجان‌هایشان یک توالی نسبتاً قابل پیش‌بینی را به شکل زیر دنبال می‌کند.

در مواجهه با موانع دست و پاگیر اکثر مردم به مسیرهای جایگزین

می‌اندیشند این مسیرهای چندگانه‌ی تفکر به ویژه برای افراد با امید بالا مصداق دارد. فرد امیدوار هنگامی که راههای نخستین مسدود می‌شود تفکر توانمند خود را نشان می‌دهد و انگیزه ضروری را برای جریان مسیرهای جایگزین فراهم می‌کند.

اما همیشه دستیابی به هدف، آسان نیست و موانعی در راه رسیدن به هدف به وجود می‌آید.

در بیشتر مواقع مردم خود را برای تولید یک راه به سمت هدف توانا می‌بینند ولی در هنگام مواجهه با موانع، افراد با نمره امید بالا به چندین راه جایگزین فکر می‌کنند.

بینایی یا معلولیت بینایی عبارت است از یک اصطلاح کلی که برای بیان ضعف حس بینایی یا نابینایی کامل به کار میرود و در یادگیری دانش آموز به شدت اثر می گذارد کودکان مبتلا به نقص بینایی از نظر قانونی پس از حداکثر تلاش برای اصلاح آن به دو گروه تقسیم می شوند.

(مینا عشرتی - کارشناس روانشناسی)

کودکان نابینا، کودکان کم بینا

نابینا کسی است که دیدار او علی رغم استفاده از امکانات پزشکی مثل عینک و... در یک یا هر دو چشم ۲۰/۲۰ یعنی شی را که ما در فاصله ۲۰۰ قدمی خود مشاهده می کنیم این کودک در فاصله ۲۰ قدمی خود قادر به دیدن می باشند کودکان کم بینا گروهی دیگر هستند که میزان دید آنها از ۲۰/۲۰ بیشتر و از ۷۰/۲۰ کمتر است

از نظر آموزشی تفاوت بین کودکان نابینا و کم بینا این است که کودکان نابینا از حس لامسه یا شنوایی خود به عنوان کانال های اصلی یادگیری استفاده می کنند در حالی که کودکان کم بینا به کمک تکنولوژی و... بازم هم از بینایی خود به عنوان کانال اصلی یادگیری استفاده می کنند.

شایع ترین علل نابینایی

شایع ترین علل نابینایی شامل آسیب دیدگی چشم و نقایص چشمها هنگام تولد و بیماری هایی همچون کاتاراکت میباشد. ناتوانی در دیدن هر چیزی از جمله نور است. نابینایی کامل یعنی شما اصلاً نمی توانید چیزی را ببینید اگر به طور ناگهانی توانایی بینایی شما محدود شده و یا به طور کامل آن را از دست داده اید فوراً به مراکز درمانی مراجعه کنید و یا از کسی بخواهید شما را برای معالجه به مراکز درمانی برد منتظر بازگشت بینایی خود نباشید. درمان نابینایی به علت اصلی آن بستگی دارد. درمان فوری می تواند شناس افراد را برای بازیابی بینایی افزایش دهد در مان ممکن است جراحی یا دارو باشد

علائم کم بینایی در نابینای کامل فرد دیگر هیچ چیز را نمی بیند اما در کم بینایی فرد

ممکن است علائم زیر را تجربه کند:

۱- دید ابری ۲- دید تونلی ۳- دید ضعیف در شب ۴- دیدن سایه هایی از اشیا

علائم نابینایی در نوزادان

سیستم بینایی کودک در رحم شروع به رشد می کند و تا حدود دو سالگی کاملاً شکل نمی گیرد در سن ۶ تا ۸ هفتگی کودک باید این توانایی را داشته باشد که سر خودش را به دنبال صدا و اطرافش بچرخاند در سن ۴ ماهگی چشمان کودک باید به درستی مرتب شده باشند.

مشکلات ادراک بصری: توانایی تفسیر آنچه دیده شده است.

مشکلات موجود در ادراک بصری یا نابینایی یا نقص بینایی ارتباطی ندارد به عبارت دیگر هیچ مشکل فیزیکی وجود ندارد در واقع مشکل در نحوه پردازش اطلاعات بصری در مغز است.

برخی از این مشکلات: تمیز بصری: عبارت است از توانایی نگاه کردن به اشیا تصاویر و کشف شباهت ها یا تفاوت های آنها نمی توانند اشیا را بر اساس رنگ اندازه یا شکل آنها جدا و دسته بندی کنند آنها ممکن است نتوانند عکس های مختلف را با هم مچ کنند نقاشی بکشند یا تفاوت بین عکس دلقک خندان و یک دلقک گریان را متوجه شوند

جهت یابی بصری: کودک ممکن است اشیا سه بعدی مثل کاهو قلم نقاشی را تشخیص دهد اما همان اشیا را در عکس دوبعدی تشخیص ندهد زمانی که کودک اشیا را در وضعیت عادی یا عمود قرار دارند تشخیص

می دهند اما همان اشیا را در حالت افقی نمی توانند تشخیص دهند.

حافظه بصری:

عبارت است از به یاد آوردن آن چه دیده شده است حداقل به مدت چند ثانیه. این کودکان ممکن است اسم یک حیوان را که عکسش روی کارتهای آموزشی آنها قرار دارد به یاد نیاورند هر چند آن کارت فقط برای یک لحظه به طور معکوس روی میز قرار داده شده است. بازی کم شدن اشیا که در آن ۳ یا ۴ عدد شی را روی میز قرار داده شده است و یک شیء از بین آنان کم می شود این کودکان قادر به گفتن اینکه کدام شیء برداشته شده است نیستند در حالی که فقط چند ثانیه از این کار گذشته است.

تعقیب بصری:

عبارت از مهارت دنبال کردن اشیا با چشم تعقیب بصری با مهارت خواندن ارتباط دارد چون خواندن متون کتبی به حرکات سیستماتیک چشم از راست به چپ و از بالا به پایین نیاز دارد.

فرایند ادراک بصری:

وارد شدن نور به چشم، افتادن روی شبکیه، رسیدن به مغز از طریق عصب بینایی، تفسیر اطلاعات در مغز

شیوع نقص های بینایی: درصد بسیار کمی از دانش آموزان را تشکیل میدهند تنها چهار کودک از ۱۰ هزار کودک. مشکل دیگر این است که اکثر کودکان مبتلا به نقص بینایی به عارضه های دیگر نیز مبتلا هستند برای مثال فلج مغزی معلولیت ذهنی اوتیسم و سایر اختلالات که آموزش ویژه آنان را دشوارتر می کند

علل نقص بینایی:

علل اصلی و عمده نقص بینایی شامل بیماری های عفونی تصادفات ضربه ها مسمومیت ها غده ها بیماری های عمومی و بیماری های دوران بارداری مادران و عوامل ارثی است وراثت یکی از علت های بیماری هایی مانند آب مروارید کدر شدن عدسی چشم که مانع از عبور نور کافی برای دیدن واضح می شود زالی: کمبود دانه های رنگی در چشم پوست و مو به نقص بینایی متوسط تا شدید منجر می شود و این بیماری ارثی هست فتوفوبیا یا نور هراسی که در واقع در آن چشمه ها به شدت و به نور حساس هستند. یکی از رایج ترین بیماری های عفونی روبلا (سرخچه یا سرخک آلمانی) است که مادر در طول حاملگی با آن مبتلا می شود که باعث مشکلات بینایی در کودک می شود یکی دیگر از علل نقص های بینایی آسیب دیدگی شبکیه به علت زودرسی نوزاد است.

کور رنگی: عبارت است از دشواری در تشخیص بعضی رنگ ها از هم که رایج ترین آن کور رنگی قرمز است سبزی از علت این عارضه عدم حضور یا شکل فیزیکی غیر عادی سلول های مخروطی است.

رتینوپاتی دیابتیک عبارت است از نقص بینایی در نتیجه خونریزی یا رشد رگ های خونی جدید در منطقه شبکیه چشم در اثر ابتلا به دیابت.

گلوکوما فشار بیش از حد در داخل چشم که در نتیجه مختل شدن یا مسدود شدن جریان آزاد مایع درون چشم به وجود می آید. این فشار بینایی مرکزی یا پیرامونی را دچار نقص می کند.

نیستاکموس عبارت است از حرکت سریع غیر ارادی به جلو و به عقب چشم ها در یک جهت جانبی و عمودی یا گردشی و دورانی. استرابیسموس ناتوانی در فوکوس کردن روی شیء با هر دو چشم زیرا عدم تعادل ماهیچه های چشم باعث میشود یکی از چشم ها به طرف داخل یا خارج منحرف شود.

خطاهای انکساری: نزدیک بینی چشم بزرگتر از حد معمول است و تصویر به جای اینکه روی شبکیه تشکیل شود جلوی آن تشکیل می شود.

دور بینی چشم ها بزرگتر از حالت معمول هستند و تصویر به جای اینکه روی شبکیه تشکیل شود پشت آن تشکیل می شود.

نقص های کورتیکال - ویژوال (کور تکسی) - بینایی (cvi) کاهش بینایی در اثر آسیب های

cvi بعضی کودکان مبتلا به نقص بینایی در چشمان خود هیچ مشکلی ندارند شناخته یا ناشناخته به مغز یا عملکرد ناصحیح بخشهای از مغز در تفسیر اطلاعات بصری اشاره دارد. علل **cvi** نبود اکسیژن در هنگام تولد ضربه مغزی رشد ناصحیح مغز در اثر هیدروسفالی عفونتهای دستگاه عصبی مرکزی.

ویژگی های کودکان مبتلا به نقص های بینایی

کودکان مبتلا به نقص های بینایی در مقایسه با کودکان سالم رشد آهسته تری دارند والدین با فراهم آوردن محیط های فیزیکی غنی و با ترغیب کودکان به ریسک پذیری منطقی می توانند مهارت های سازگاری آنها را تقویت کنند در تعیین ویژگی های کودکان مبتلا به نقص بینایی یکی از مشکلات تعداد اندک آنهاست که جمع آوری تعداد زیادی از این کودکان در یک مکان خاص را دشوار می سازد.

از ۲۰۲ کودک آزمون های استاندارد گرفته شد که برخی یافته های عمده آن عبارت است از:

۱- ۶۰ درصد کودکان ناتوانی های نیز داشتند و دو سوم این ناتوانی ها شدید محسوب می شدند

۲- بیشترین بیماری های این کودکان عبارت بودند از نقص بینایی مغزی ۲۱% آسیب شبکیه به علت زودرسی ۱۹% و رشد ناکامل عصب بینایی ۱۷%

۳- اکثر فرایندهای رشدی این کودکان در مقایسه با کودکان عادی دچار تاخیر شده بود کودکانی که علاوه بر نقص بینایی مشکلاتی دیگر نیز داشتند از نظر رشدی نسبت به کودکانی که مشکلات اضافی نداشتند به تأخیر بیشتری دچار بودند.

۴- این کودکان از نظر رشد اجتماعی و رشد شناختی نیز تاخیر داشتند.

۵- والدین این کودکان بیشتر از والدین کودکان عادی استرس احساس می کردند

مداخله زود هنگام:

آموزش این کودکان باید زود آغاز شود زیرا تجربه های کودک در ۵ سال اول زندگی برای رشد بعدی او بسیار مهم هستند والدین و معلمان باید شرایطی فراهم آورند تا این کودکان بتوانند تجارب مشابه کودکان بینا داشته باشند.

مفهوم پایداری شیء: برای کودکان مبتلا به نقص بینایی درک پایداری اشیا کار آسانی نیست آموزش پایداری شیء به این کودکان

آموزش ویژه و محیطی قانونمند و قابل پیش بینی لازم است و آنها این مفهوم را یاد بگیرند.

تکنیک محو تدریجی (فرل) با افزایش مهارت کودک در انجام دادن کارها کمک به او به تدریج کم و کمتر می شود معلمان و والدین باید به این کودکان فرصت دهند تا خودشان آن چرا که می خواهد انجام دهد و نباید نیازهای او را حدس بزنند آموزش استقلال از نوزادی آغاز می شود تحقیق روی ۱۳ کودک ۴۰ ماهه مبتلا به اختلالات بینایی اهمیت آغاز زود هنگام آموزش و پرورش آن ها را نشان می دهد

شرکت لایت هاس اینتر نشنال: برای معاینه دوربینی و نزدیک بینی کارت های ویژه اختراع کرده است برای شناسایی کودکان نزدیک بین بهتر هستند (کوچک تر شدن حروف به همراه کم رنگ تر شدن جوهر حروف)

تفاوت در پرننگ یا کم رنگی جوهر چاپ می تواند درباره محدودیت های دانش آموز در خواندن حروف چاپی اطلاعاتی در اختیار بگذارد

رشد اجتماعی کودکان کم بینا و نابینا

هر کودکی به کمک حس بینایی و الگوپذیری با دیگران ارتباط برقرار می کند کودکان کم بینا به سبب ناتوانی های خود به آموزش مهارتهای اجتماعی نیازمند هستند کودکان کم بینا در مراکز آموزشی از دیدگاه آموزش و اجتماعی با چالش های بزرگی روبرو هستند و تلاش آنها برای گذراندن دوره های آموزشی در کلاس های فراگیری بیشتر وقت ها به اندازه زیاد است که نمی توانند زمان و فعالیت ویژه ای برای یادگیری و رشد رفتارهای اجتماعی خود اختصاص دهند حتی اگر این کودکان در مدرسه ویژه آموزش می بینند والدین و آموزگاران باید به آنها برای اجتماعی شدن و حضور در محیط هایی که بیشتر افراد آن بینا هستند یاری کنند آموزش مهارت های اجتماعی به کودکان نابینا و کم بینا با آموزش به کودکان در خودمانده اوتیستیک یا دارای دیگر معلولیت ها تفاوت دارد چون مشکل بزرگ این کودکان کمبود اطلاعات درباره نشانه های دیداری رفتارهای اجتماعی است اما بیشتر افراد جامعه با پر هیز از برقراری ارتباط و گفتگو با کودکان نابینا یا کم بینایی مشکل رادو چندان میکنند.

تکدی‌گری

(صدیقه ارجمند - کارشناس روانشناسی)

تکدی در واقع گریز از نظر و مسئولیت‌پذیری، فرار از ارزش‌های خانوادگی و اجتماعی و ناتوانی در تطبیق با ضوابط حاکم بر اجتماع همیشه باعث ارتکاب جرایم حساسیت‌برانگیز مانند: قتل، سرقت و کلاهبرداری نمی‌شود بلکه می‌تواند در گروهی از مردم به ویژه کودکان و نوجوانان زمینه‌ساز بروز ناپهنجاری‌ها و انحرافاتمانند تکدی‌شود. بروز اینگونه تمایلات به شکل عمده، مقدمه و زمینه ارتکاب جرایم مهم‌تر را فراهم می‌سازد این رفتارها موخر بر اعمالی‌مانند: ترک تحصیل، فرار از مدرسه، فرار از خانه، الکلیسم، اعتیاد، طلاق و مترتب بر عوامل و بسترهای منفی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی می‌باشد. همان‌طور که آسیب‌های اجتماعی به دلایل متعددی به وجود می‌آیند و عوامل اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و اقتصادی نقش مهمی در بروز آسیب‌ها دارند پدیده تکدی‌گری نیز از این قاعده مستثنا نیست و از دیرباز به عنوان یک معضل اجتماعی مورد توجه حکومتها بوده است. تکدی‌گری یک حرفه‌ای سازمان یافته و دارای اصول و قواعدی است متکدیان به صورت عمدی و طبق نقشه‌های از پیش طراحی شده و با استفاده از شیوه‌های خاص، ترحم مردم را برمی‌انگیزند و برای ارتزاق خویش حتی از کودکان

می‌آید که سودی بدون زحمت به همراه دارد در واقع شغلی که جایی به شخصی گدا اجازه می‌دهد که در ثروت افراد مرفه شریک شوند. در قانون مجازات اسلامی ایران نیز این موضوع مورد توجه و برخورد و مجازات برای این‌گونه امور در نظر گرفته شده است که از جمله آن حبس و توقیف اموال می‌باشد. عوامل موثر در گرایش به تکدی‌گری برخی از متکدیان محصول نابسامانی اجتماعی هستند و همچنین جامعه نیز نتوانسته است افراد در معرض خطر مانند افراد سالخورده، عاجز، معلول، یتیم و امثال اینها را در مراکز مناسبی سازمان بخشد و برای آنها زندگی انسانی را فراهم آورد در نتیجه آنان نیز از فرط ناچاری برای بقای خویش به تکدی‌گری یا استمداد از جامعه می‌پردازند از طرفی وقتی انسانها در کنار یکدیگر زندگی می‌کند با پیدا شدن فاصله طبقاتی عده‌ای فقیر و عده غنی خواهند شد که این وضع در مواردی منجر به تکدی‌گری خواهد شد. همچنین میتوان به این مسئله اشاره کرد به دلیل حاکمیت آداب و رسوم خاص ناشی از فرهنگ قدیم ایرانی و اسلامی که صدقه به افراد فقیر و کمک به افراد هم‌نوع را توصیه می‌کند، بخشی از مردم به حالات مختلف در تیپ‌های درویش، سائل، رمال و

دعا نویس و با سوء استفاده از خصلت انسان دوستی ظهور پیدا کردند اما آنچه مسلم می‌باشد این است که در بروز این انحرافات بالحاظ عوامل منفی اقتصادی، خانوادگی و اجتماعی باید فرهنگ غلط گداپروری مردم جامعه را از یک طرف و ضعف سیستم حکومتی در برخورد با این پدیده زشت‌را از جهت دیگر از علل اصلی توسعه و ترویج گدایی دانست. اشتغال کودکان و نوجوانان به مشاغل کاذبی نظیر؛ واکس زدن، سیگار فروشی، دستفروشی و پاک کردن شیشه اتومبیل‌ها، افزایش هزینه‌های سرسام‌آور زندگی خانواده‌ها در مراکز شهرهای بزرگ و عدم تأمین نیازهای اولیه مثل غذا، مسکن و پوشاک، مهاجرت‌های دسته‌جمعی از روستاها و شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ که منجر به آوارگی می‌شود، بدهکاری پدر یا مادر و پدر یا مادر خوانده نسبت به کودکان و نوجوانان، وجود اختلافات خانوادگی و عدم احساس آرامش و امنیت در محیط خانوادگی، عدم انطباق وضع زندگی و عادات و اخلاق روستاییان با تمدن شهری، ساختار نظام تأمین اجتماعی، تن‌پروری شخص متکدی، ترویج گداپروری توسط مردم، عدم توانایی و نبود برخورد قاطع قهری و قضایی با این پدیده، معلولیت جسمی، بی‌سوادی و کم‌سوادی، فقر و اعتیاد نیز از عوامل موثر بر تکدی‌گری و گدایی به شمار می‌آید. تکدی‌گری نیز مانند بیماریهای اجتماعی دیگر آثار نامطلوبی با خود به همراه دارد که می‌توان به مسائلی چون؛ برهم خوردن چهره جامعه و خیابان‌های شهر، افزایش هزینه‌های تحمیل شده

مشکل را به طور کلی حل نمود لذا اجرای صحیح و درست مصوبات قانونی، اصلاح فرهنگ مردم، توانمندسازی، متکدیان، برخورد با باندهای حامی متکدیان، برطرف کردن نیازهای اولیه افراد نیازمند از طرف نهادهای حمایتی دولتی و غیردولتی، ایجاد اشتغال و حل مشکلات اقتصادی و اجتماعی، جلوگیری از مهاجرت بی‌رویه به شهرهای بزرگ و ایجاد جاذبه در شهرستان‌ها، ریشه کن کردن بی‌سوادی و ارتقاء سطح آگاهی اجتماعی، فراهم کردن امکان نگهداری سالمندان و معلولان خانواده‌های بی‌بضاعت به طور شبانه‌روزی، برخورد قاطع با متکدیان حرفه‌ای و شیادان، آگاه‌سازی کلیه اقشار جامعه به منظور ایجاد احساس مسئولیت و مشارکت در دفع معضل تکدی‌گری و فراهم کردن امکانات لازم برای ساماندهی از جمله اقدامات موثر در راستای دفع معضل تکدی‌گری به شمار می‌آیند.

به جامعه، گسترش آسیب‌های اجتماعی متعدد، برهم خوردن نظم و امنیت جامعه و شکل‌گیری باندهای مختلف اشاره نمود. وقتی کسی بدون اینکه احتیاج فرد متکدی را بداند و به او چیزی می‌دهد با این عمل خود متکدی را به این شغل که به آن مشغول از تشویق می‌کند بنابراین اگر مردم با دوراندیشی از بخشش به اینگونه متکدیان خودداری کنند آنها دست از این عمل برداشته و مثل سایر مردم به زحمت کشیدن برای به دست آوردن روزی روی خواهد آورد هر فرد در اطراف و بین فامیل خود محتاج آنی را می‌شناسد که می‌تواند به آنها کمک کند یا به دارالایتام و مکان‌های نگهداری افراد ناتوان مساعدت کند. با توجه به این مسئله که متکدیان ضربتی به وجود نیامده اند نمی‌توان گفت که می‌توان با طرح‌ها و برخوردهای ضربتی و قهری این

انواع سندروم داون

(فاطمه افشار - کارشناس روانشناسی)

سه نوع سندروم داون وجود دارد. به طور کلی پزشکان نمی‌توانند تفاوت بین هر نوع از این تریزومی را بدون بررسی کروموزوم‌ها تشخیص دهند، زیرا ویژگی‌های جسمی و رفتارها در انواع این اختلال مشابه هم هستند

تریزومی ۲۱:

حدود ۹۵٪ از مبتلایان به سندروم داون تریزومی ۲۱ دارند. با این نوع سندروم داون، هر سلول بدن به جای ۲ نسخه طبیعی، ۳ نسخه جداگانه از کروموزوم ۲۱ دریافت می‌کنند. این امر در اثر تقسیم سلولی غیر طبیعی در طول رشد سلول

اسپرم یا سلول تخم ایجاد می‌شود. سندروم جابجایی داون: این نوع از ناهنجاری در صد کمی از مبتلایان به سندروم داون (حدود ۳۵٪) را تشکیل می‌دهد. این سندروم زمانی اتفاق می‌افتد که یک قسمت اضافی یا کل کروموزوم اضافی وجود داشته باشد، اما به جای قرار گیری به عنوان یک کروموزوم جداگانه ۲۱، به یک کروموزوم متفاوت متصل می‌شود.

سندروم موزائیک داون: این نوع تریزومی حدود ۲٪ از مبتلایان به سندروم داون را تحت تأثیر قرار می‌دهد. موزائیک

به معنی مخلوط یا ترکیب است. در کودکان مبتلا به سندروم داون موزائیک، برخی از سلول‌های آن‌ها ۳ نسخه کروموزوم ۲۱ دارند، اما سلول‌های دیگر دارای دو نسخه کروموزوم ۲۱ معمولی هستند. این ناهنجاری موزائیک از تقسیم سلول‌های طبیعی و غیر طبیعی پس از لقاح به وجود می‌آید. کودکان مبتلا به تریزومی ۲۱ موزائیک ممکن است همان ویژگی‌های دیگر کودکان مبتلا به سندروم داون را داشته باشند. با این حال، به دلیل وجود برخی از سلول‌های بدن (یا بسیاری از سلول‌ها) با تعداد کروموزوم

معمولی، ممکن است این مبتلایان علائم خفیف‌تری را بروز دهند.

آیا سندروم داون یک بیماری ارثی است؟

بیشتر اوقات، سندروم داون ارثی نیست. این امر در اثر اشتباه در تقسیم سلولی در مراحل اولیه رشد جنین ایجاد می‌شود. این اشتباه در تعداد کروموزوم‌ها در مرحله تشکیل سلول‌های تولید مثلی در پدر و مادر اتفاق می‌افتد، این ناهنجاری معمولاً در سلول‌های تخمک رخ می‌دهد و به ندرت در تقسیم سلولی اسپرم‌ها این اشتباه به وجود می‌آید. اگر یکی از سلول‌های تولید مثلی والدین که غیر طبیعی هستند در لقاح شرکت کند، نوازده وجود آمده از آن زیگوت دارای یک کروموزوم ۲۱ اضافی می‌شود

سندروم داون از نوع ترانس لوکیشن یا جابجایی، می‌تواند از والدین سالم به کودک منتقل شود. با این حال، فقط در حدود ۳ تا ۴ درصد از کودکان مبتلا به سندروم داون دچار تریزومی ۲۱ جابجایی هستند و فقط برخی از آن‌ها، این بیماری را از یکی از والدین خود به ارث برده‌اند.

وقتی جابجایی متعادل به ارث برده می‌شود، مادر یا پدر مقداری از مواد ژنتیکی باز آرایشی شده از کروموزوم ۲۱ را روی کروموزوم دیگر قرار می‌دهند، اما هیچ ماده ژنتیکی اضافی دیگری در جابجایی متعادل به دست نمی‌آید و از بین نمی‌رود. این بدان معنی است که والد هیچ نشانه و علائمی از سندروم داون ندارد، اما می‌تواند یک انتقال نامتعادل را به کودکان خود منتقل کند و باعث تریزومی ۲۱ در فرزندان شود

علائم تریزومی ۲۱

هر فرد مبتلا به سندروم داون مشکلات ذهنی و جسمی دارد که ممکن است شدت این مشکلات خفیف، متوسط یا شدید باشد. برخی از افراد مبتلا به سندروم داون از نظر جسمی سالم هستند و برخی دیگر دارای مشکلات سلامتی قابل

توجهی، مانند مشکلاتی جدی قلبی و عروقی هستند.

کودکان و بزرگسالان مبتلا به سندروم داون ویژگی‌های مشخصی از نظر چهره دارند. اگرچه همه مبتلایان به تریزومی ۲۱ ویژگی‌های یکسانی ندارند، برخی از ویژگی‌های متداول آن‌ها عبارتند از:

صورت صاف، مخصوصاً پل بینی
چشمان بادام شکل که به سمت پایین انحنادارد

گردن کوتاه
گوش‌های کوچک

زبانی بزرگ که معمولاً از دهان خارج می‌شود

لکه‌های سفید ریز روی عنبیه (قسمت رنگی) چشم

دست و پاهای کوچک

یک خط واحد در کف دست (چین خوردگی کف دست)

انگشتان کوچک صورتی رنگ که گاه به سمت انگشت شست منحنی می‌شوند

تونوس عضلانی ضعیف یا مفاصل شل
قد کوتاه‌تر از متوسط قد جامعه

مشکلاتی مادرزادی در نوزادان سندروم داون

افراد مبتلا به سندروم داون می‌توانند نقایص مادرزادی مختلفی را تجربه کنند که برخی از آن‌ها با بزرگتر شدن کودک، برجسته‌تر می‌شوند. این نقایص می‌توانند شامل موارد زیر باشند:

مشکلات قلبی: حدود نیمی از کودکان مبتلا به تریزومی ۲۱ با نوعی نقص مادرزادی قلب متولد می‌شوند. این مشکلات قلبی می‌توانند تهدید کننده

زندگی باشند و ممکن است در مراحل ابتدایی به جراحی نیاز داشته باشد

نقص دستگاه گوارش: ناهنجاری‌های دستگاه گوارش در برخی از کودکان مبتلا به سندروم داون رخ می‌دهد و این ناهنجاری‌ها ممکن است مشکلاتی در

روده، مری، نای و مقعد را شامل شود.

احتمال بروز مشکلات گوارشی مانند انسداد دستگاه گوارش، سوزش سر دل (ریفلاکس معده) یا بیماری سلیاک در این افراد افزایش می‌یابد.

اختلالات ایمنی به دلیل ناهنجاری در سیستم ایمنی بدن، افراد مبتلا به تریزومی ۲۱ در معرض خطر ابتلا به

اختلالات خود ایمنی، برخی از اشکال سرطان و بیماری‌های عفونی مانند ذات‌الریه هستند

وقفه تنفسی در خواب به دلیل ایجاد بافت‌های نرم و تغییرات اسکلتی که منجر به انسداد مجاری هوایی در این افراد

می‌شود، کودکان و بزرگسالان مبتلا به سندروم داون بیشتر در معرض خطر وقفه

تنفسی در خواب هستند

چاقی: افراد مبتلا به سندروم داون در مقایسه با سایر افراد جامعه بیشتر در معرض ابتلا به چاقی قرار دارند

مشکلات ستون فقرات برخی از مبتلایان به تریزومی ۲۱ ممکن است در دو مهره بالایی گردن خود دچار عدم

قرار گیری صحیح مهره‌ها باشند (بی‌ثباتی آتلاناکسی). این وضعیت آن‌ها را در معرض آسیب جدی به نخاع ناشی از فشار

بیش از حد بر گردن قرار می‌دهد

دمانس: در افراد مبتلا به سندروم داون خطر ابتلا به زوال عقل بسیار بالاست، علائم و نشانه‌ها ممکن است در حدود سن

۵۰ سالگی شروع شود. داشتن سندروم داون همچنین خطر ابتلا به بیماری

آلزایمر را افزایش می‌دهد

مشکلات دیگر مبتلایان به سندروم داون همچنین ممکن است با سایر شرایط سلامتی، از جمله مشکلات غدد درون

ریز، مشکلات دندان، تشنج، عفونت گوش و مشکلات شنوایی و بینایی همراه

باشند

برای مبتلایان به تریزومی ۲۱، دریافت مراقبت‌های روتین پزشکی و درمانی در مواردی که در صورت لزوم می‌تواند به

حفظ یک سبک زندگی سالم کمک کند،

تداوم فقر در چند نسل باعث می‌شود رفتار رفته‌رفته ارزش‌ها و شکل‌های رفتاری خاصی را برای انطباق با شرایط زندگی توسعه می‌دهند که به این ارزش‌ها و شیوه‌های رفتاری فرهنگ فقر گفته می‌شود

(صدیقه ارجمند - کارشناس روانشناسی)

از مهمترین ارزش‌های فرهنگ فقر می‌توان به عدم برنامه‌ریزی برای آینده فقدان پس‌انداز و جستجوی کامیابی‌های آنی اشاره کرد. همه این عوامل نشان می‌دهد که فقر میتواند در مقیاس وسیع امنیت انسانی را به خطر اندازد؛ از جمله وجود تروریسم بین‌المللی و فعالیت‌های گروه‌های تروریسم - جرایم سازمان‌یافته ملی همچون قاچاق مواد مخدر، فساد، قاچاق انسان، قاچاق سلاح‌های گرم و پولشویی که این جرائم به ضعف دولت‌ها کمک می‌کند و مانع از رشد اقتصادی می‌شود و به جنگ‌های داخلی دامن می‌زند.

فقر و بیماری‌های عفونی و مسری هم به عنوان دو دسته از تهدیدهای بین‌المللی در یک رابطه متقابل با یکدیگر قرار دارند و هر یک دیگری را در یک چرخه مهلک تقویت می‌کند. از یک طرف بیماری‌هایی نظیر مالاریا و آرز موجب مرگ شماره زیادی شده و فقر را تقویت می‌کند و از طرف دیگر فقر زمینه و بستر مناسبی را برای بروز و رشد این گونه بیماری‌ها فراهم می‌آورد. در برخی از منابع دینی عنوان شده که اسلام از فقر به عنوان عاملی برای ورود به دایره کفر یاد کرده ریشه بسیاری از جرائم و بزهکاری‌ها در نیازهای نهفته است و فقر عامل تشدید

کننده این قضیه به شمار می‌رود فقط بی‌گمان به عنوان به وجود آورنده سختی‌ها و ناملايمات زندگی است و اگر نه توان با آن مبارزه کرد انسان را به زانو در می‌آورد. با توجه به موارد گفته شده می‌توان گفت بین فقر و انواع انحرافات اجتماعی ارتباط وجود دارد مثل بحث محیط‌های مسکونی کوچک و خانواده‌های پرجمعیت که یکی از معضلات آن کشیده شده فرزندان به انحرافات جنسی می‌باشد یا رابطه تورم و تاثیر آن بر پرخاشگری والدین بر روی کودکان نیز از معضلاتی است که منجر به افزایش اختلالات روانی در کودکان

می‌شود و باعث کاهش اعتماد به نفس کودک می‌گردد و همچنین کودک مورد استفاده کلامی و فیزیکی والدین قرار می‌گیرد. سهم مشکلات اقتصادی که می‌توان ذهن انسان‌ها را مشغول کند و باعث نگرانی و احساس عدم امنیت آنها نسبت به آینده شود در به وجود آوردن این اختلالات نقش مهمی دارد.

پژوهش و تحقیق در جهت ارائه راه کارهای عملی موثر توسط ارگانهای ذیربط می‌تواند موجب کاهش فقر و به طبع کاهش آسیب‌های اجتماعی در جامعه گردد. * افزایش درآمد و خدمات اجتماعی: که موثر برای کاهش فقر هم شامل خلق فرصت‌ها و درآمدزایی فقرها و هم شامل ارائه خدمات اجتماعی است که قابلیت فوق‌العاده را برای واکنش به فرصت‌ها را افزایش می‌دهد و در ایجاد این فرصت‌ها خدمات مالی به شکل اعتبار بیمه و پس‌انداز نقش موثری ایفا می‌کند.

* ثبات اقتصادی: که مهمترین عامل تاثیرگذار بر فقر رشد اقتصادی است و ثبات در سطح کلان اقتصادی برای رسیدن به نرخ رشد پایدار و بالا ضروری است بنابراین دستیابی به ثبات در اقتصاد کلان باید مهمترین جزء راهبردهای کاهش فقر باشد.

* توانمندسازی: توانمندسازی از طریق آموزش و بهداشت عمومی به شرط آنکه سایر شرایط رشد اقتصادی فراهم باشد به طور یقین می‌تواند به کاهش فقر کمک کند که یکی از مهمترین عوامل توسعه، توسعه منابع انسانی مانند؛ فقرزدایی، آموزش، بهداشت، بهزیستی و اشتغال‌زایی از آموزش به عنوان یکی از راه‌های توسعه منابع

انسانی از یک طرف توانمندی و بهره‌وری نیروی کار را بالا می‌برد و باعث رشد اقتصادی جامعه می‌شود و از طرف دیگر با ایجاد توانمندی‌های مهارتی به توزیع بهتر درآمد منجر می‌شود و چرخه فقر را متوقف می‌سازد. * فراهم کردن محیط مساعد برای رشد بخش خصوصی: عنصر کلیدی برای دستیابی به هدف از بین بردن فقر در کشورهای فقیر تضمین این مسئله است که هر فردی ابزارهای اصلی یک زندگی تولیدی را داشته باشد این ابزارها شامل نیروی انسانی و مناسب ساختارهای زیربنایی اصلی مناسب و تضمین حقوق اقتصادی اجتماعی و سیاسی می‌باشد. * گسترش تامین اجتماعی: یکی از مهمترین شیوه‌های رهایی از فقر،

گسترش تامین اجتماعی از تامین اجتماعی به فراهم آوردن حمایت مالی از افراد می‌پردازد که از نظر مالی در مضیقه هستند مهمترین هدف مورد توجه تامین اجتماعی، ایجاد حداقل استاندارد شرایط زندگی است که بر مبنای آن به کسی آسیب نرسد. * بنیادی شدن سیاست‌های فقرزدایی یکی دیگر از راهکارهای موثر این است که لازم است سیاست‌های فقرزدایی کاملاً بنیادی باشند و با توجه به کلیه عوامل و به طور مستمر حمایت و اجرا شوند تا جامعه به سوی برابری گام بردارد و توسعه اقتصادی، منتهی به بهروزی روزافزون نیازمندان شود.

شماره کارت برای پرداخت مبالغ :

بانک پاسارگاد

۵۷۳۱-۵۰۲۲-۲۹۱۹-۰۰۰۴

بانک سپه

۶۳۳۷-۱۰۷۰-۴۴۰۲-۵۸۹۲

بانک رفاه

۳۳۲۵-۲۳۳۴-۶۳۱۵-۵۸۹۴

ماه رمضان، ماه همدلی و عشق فرا رسید

پرداخت آنلاین
از طریق وب سایت بچه های آسمان